Голос

ТИЖНЕВИК

Львів 12 грудня 1937

Рік I. Ч. 47–48.

Передплата:
(в краю, ЧСР, Австрії й Румунії) місячно 60 гр., чвертьрічно зл. 1·60, піврічно зл. 3·—, річно зл. 5·50. В інших краях піврічна передплата 1 амер. доляр, річно 2 амер. доляри, або їх рівновартість у валюті даної держави.

Ціна 15 гр.

Адреса: „ГОЛОС" Львів, Сикстуська 43. а І. п.

Це число видаємо з технічних причин як подвійне 47—48, щоб наші читачі, передплатиники й кольпортери могли одержувати від сьогодні „Голос" ще перед неділею.

„Голос" друкуватимемо від цього числа завжди в перших двох днях тижня й будемо висилати його завжди в середу кожного тижня, щоб в четвер, а найдальше в п'ятницю він був уже на місцях.

В грудні ц. р. видамо й вишлемо опріч 47—48 ч. ще такі числа „Голосу": 49, 50 і 1. число на 1938 рік.

Просимо всіх наших Вп. Передплатників і Вп. Кольпортерів використовувати залучені до попереднього числа розрахункові перекази й вирівнювати передплату за місяць грудень і залеглі належності за попередні місяці, як теж і за кольпортажу, щоб з новим роком ми не мусіли нікому здержувати висилки „Голосу"

Просимо теж вплачувати передплату на 1938 рік, другий рік „Голосу".

В 1938. році „Голос" виходитиме в збільшеному об'ємі, а тим самим цікавіший і багатший змістом. До співпраці в ньому запросили ми цілий ряд визначних сил молодої української публіцистики і закликаємо до неї усіх наших однодумців і прихильників.

І хай же тому місяць грудень стане місяцем приєднування нових передплатників для „Голосу". Хай не буде ніодного нашого передплатника, ніодного кольпортера, ніодного нашого однодумця, що не приєднав би в цьому місяці бодай одного нового передплатника „Голосові".

Хочемо, щоб „Голос" був Вашим провідником, найкращим і постійним інформатором, щоб давав Вам відповідь на всі пекучі питання нашої сучасности. Але, щоб осягнути якслід це завдання — кожен читач, кожен кольпортер, кожен передплатник, кожен кореспондент мусять зрозуміти, що причинитися до цього може й повинен він сам — після своїх сил і змоги.

„Голос" — Ваш часопис і його розвиток і розбудова у Ваших руках!

Невідкличне завдання

Кожному, хто зустрічається сьогодні з українським селом, впадає в очі його невідрадна матеріяльна ситуація. Тоді, коли з усіх усюдів лунає клич „ані п'яді землі в українські руки" — то тих безробітних українських селянських рук є тепер в нас **понад три мільйони** (д-р інж. Є. Храпливий: Сільське господарство галицько-волинських земель).

Скрутне положення села перейшло границі його витривалости, наступає фізичне нидіння, а вслід за тим зменшується його поємність і сприймання усіх суспільно-виховних вартостей.

Малоземельне і перенаселене українське село недоїдає, недосипляє і перепрацьовується в дуже непригожих під кожним оглядом обставинах. Всі теревені про „лінивство" українського селянства, це тільки стопроцентове незнання ситуації, в якій та верства живе — і яка все частіше доводить до недобору енергії, через брак відповідного прохарчування та людського відпочинку.

Сучасна наша національна ситуація не дозволяє розв'язати цієї справи так, як належало б, тому треба знайти іншу дорогу і способи. Мусимо передовсім знати, які в нас територіяльні і людські дані, якими додатковими засобами можемо послугуватися у витворюванню нових дібр, щоб могли заспокоїти найпекучіші потреби селянства та уможливити йому перетривання.

В сьогоднішній ситуації переведення такої акції могло б іти в таких напрямках:

1. Пляново затруднити надмір працездатних рук на ріллі для збільшення її видатности.

2. Промислову перерібку хліборобських продуктів виконувати українським кооперативним і приватним капіталом.

3. Торгівлю хліборобськими продуктами вести кооперативними і приватними сільськими купцями.

4. Зменшити відплив гроша із села до міста.

Реалізуючи ті чотири вимоги, можемо ще дуже збільшити матеріяльну спроможність нашого села, а вслід за тим і його всебічний розвій.

Коли призадуматися над першою точкою, як її перевести практично, то можемо ствердити, що наладжуючи відповідно організацію ростинної продукції, можемо збільшити запотребування працюючих рук на ріллі і вартість продукту, а з другої сторони вміло вжита праця, може у великій мірі збільшити кількість даного продукту. Бо, коли праця для обробу 1 га жита вимагає 30 робочих днів, то 1 га маку вимагає 70, конопель 80, льону 90 і т. д. Ціна продукту з 1 га тепер така: жито 460 зол., мак 660 зол. Позатим, як сказано, при вмілій обрібці можна збільшити скількість продукту з одиниці площі у великій мірі, як це показують осяги праць Хліборобського Вишколу Молоді, де з 1 га збирається понад 20 вагонів буряків і 6 вагонів бараболі, в той час коли на селянських й обшарничих господарствах осягають ледві три вагони буряків і 1.5—2 вагони бараболь з 1 га. Надбудовою цієї ділянки мусить стати відповідна розв'язка хліборобського промислу. що знаходиться тепер переважно в чужих руках. Навіть, не беручи під увагу великих хліборобських промислових підприємств, як цукроварні і т. п., на які треба великого капіталу, але такі, як млини, пекарні, оліярні, крохмалярні фабрики, овочевого промислу, можуть бути створювані меншим капіталом, на який стати село і його організації. Біда в тім, що капітали села є незорганізовані так само, як і його власники. Тимчасом в тій ділянці доробляються чужі елементи, які за сировець добуваний із села платять дуже малі ціни, а всім хісном користуються тільки самі.

З черги перейдемо до торгівлі хліборобськими продуктами. До цього часу займалися цією ділянкою люди, що не орють, ані сіють, а багато збирають. Вганяючи по селах, скуповують клаки, яйця, дріб, скіри, худобу і т. ін. зарабляють легко на вигідне життя. Й у висліді нашим селянам росте процент від довгу, а їм — стан посідання. Ця справа набрала в нас дуже поважного характеру, бо в теперішній тяжкій ситуації беруть непомірно високі ціни за доставлені товарі на село, а платять непомірно низькі ціни за хліборобські продукти.

Для прикладу наведу таке зіставлення: 10 кг. мила коштувало кілограмів жита в роках: 1914 — 51 клг.; в році 1931 — 109 клг.; 100 клг. тютюну в 1914 р. — 115 клг., 1935 р. — 569 клг. Одна літра горілки в 1914 р. — 11 клг., в 1935 — 31 клг. 10 шпульок ниток ч. 50 в 1914 р. — 17 клг., в 1935 р. 46 клг. 10 клг. соли в 1914 р. — 6 клг. в 1935 р. — 27 клг. (За малим статистичним річником).

В таких обставинах поле до заробітку на торговлі хліборобськими продуктами є дуже велике.

З черги розглянемо четверту позицію, що теж вимагає від нас більшої уваги. Наше село не вміє числити, не орієнтується якслід у вартостях своїх продаваних і для себе купованих продуктів. Стосується це спеціяльно одежі і харчевих продуктів. Моторошно робиться, коли бачимо, що село продає свої високо вартісні відживні продукти, як молоко, яйця, дріб, каші і т. д. за безцін, а само задурюється далеко дорожчими і далеко гіршими харчами, як кава, чай, риж і т. п. Те саме й із одіжжю. Село видає величезні гроші на різні лахи, що їх закуповує в місті, а за безцін випродує свої полотна, що під технічним оглядом і гігієнічним далеко перевищають міські матеріяли. Вовна, що з неї виробляють першорядні товарі, йде за безцін в чужі руки, а її заступають у нас безвартісними й дорогими шматами.

Найвищий час загамувати цей непотрібний і шкідливий відплив гроша села до міста, та усамостійнюватися в тих ділянках, де це можна легко і з користю перевести. Матеріяльний стан українського села вимагає глибшої, докладнішої і всебічно зорганізованої опіки з боку української інтелігенції. Сама фахова і до цього покликана інституція „Сільський Господар" є з одної сторони перетяжена працею на всіх ділянках хліборобського звання, а з другої сторони має далеко за мало фахового персоналу та за малу скількість матеріяльних засобів на реалізацію своєї програми. Ця акція вимагає зорганізованого зусилля цілої суспільности після фахового і докладно випрацьованого пляну.

Піднести матеріяльну спроможність й унезалежнити нашого селянина на його власній скибі, це наше найближче завдання, що своєю вагою обіймає не тільки селянство, але й всі інші суспільні верстви.

М-р.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

До Хвальної Редакції „Голосу“
у Львові.

Просимо ласкаво в одному з найближчих чисел „Голосу“ помістити слідуюче:

1. Ми, громадяни села Крилоса (коло Галича) зібрані на ширших сходинах дня 5. XII. 1937. р. якнайгостріше нап'ятновуємо бандитський напад невідповідальних посіпак із Ф. Н. Є. на особу дорогого нам письменника, поета і редактора п. Богдана Кравцева.

2. Уважаємо, що це поступування негідне людини, а натомісць гідне тільки комуністів...

3. Одиноке (в нашому селі) число „Батьківщини“, яку передплачувала (лише кілька місяців) наша читальня із сьогоднішнім днем перестаємо пренумерувати та рівночасно висилаємо гроші на передплату „Голосу“. Заразом прирікаємо, що всі органи п. Палієва („Українські Вісти“, „Батьківщина“ і т. п.) і їхню нещасну сестрицю „Станиславські Вісти“ будемо все і всюди якнайрішучіше поборювати.

Остаємо з глибокою пошаною.

Крилос, дня 5. грудня 1937. р.

За Виділ читальні „Просвіти“: Осип Бойчук — голова, Василь Бойчук — секретар. За Виділ Кр. „Р. Ш.“: Никола Федорняк — голова, Василь Бойчук — секретар. За Виділ „Союза Українок“: Марія Федорняк — голова, Теодозія Соколик — секретарка. За Старшину Т-ва „Сокіл“: Василь Бойчук — голова, Ілько Бацвін — справник. — Печатки.

— —

Високоповажаний Пане Редакторе!

Проситимемо Вас дуже, щоб Ви помістили в свойому цінному часописі таку нашу заяву:

Підписані, себто активна молодь села Липє і Михновець, турчанського повіту, заявляємо, що жадні „шопки“, фрази і бандитство паліївських фронтовиків, не тільки що не підкопало в нас віри і націоналістичного світогляду, але навпаки посилило нашу діяльність і боротьбу з „махнівством безчесним“.

Мимо різних колод, приходиться нам ще більше „сили духа“ набрати й усувати ще одну гнилу колоду, якою є Ф. Н. Є. Зприводу нападу на ред. Богдана Кравцева, бажаємо йому багато сил до боротьби з усіми затіями, що засмічують поле нашої Нації.

З Липя: Осип Котула, Стефан Шишик, Василь Котула, Гриць Савчак, П. Лаврінок. З Махнівця: Николай Візняк, Омелян Децик, П. Сполій, Гриць Сполій, Іван Куньцяк.

— —

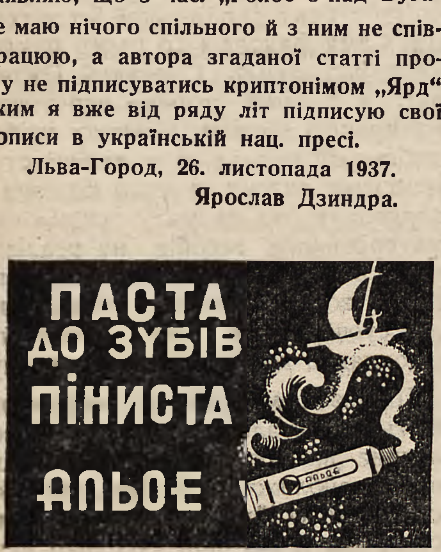
ЗАЯВА

В двотижневику „Голос з-над Буга“ (ч. 21—22. з 15. XI. 1937.) появилася статтія „Місто пращає — повіт витає“, підписана криптонімом „Ярд“.

На численні інтерпеляції знайомих заявляю, що з час. „Голос з-над Буга“ не маю нічого спільного й з ним не співпрацюю, а автора згаданої статті прошу не підписуватись криптонімом „Ярд“, яким я вже від ряду літ підписую свої дописи в українській нац. пресі.

Льва-Город, 26. листопада 1937.

Ярослав Дзиндра.

З життя і преси

Джерела гангрини й розкладу

(Докінчення)

Треба завжди мати можливий викрут на випадок розкриття джерела поголосок. Найкраще пускати поголоску відразу з кількох місць. Найкраща форма передачі це: „я вам скажу, тільки ви краще цього дальше не передавайте“.

Швидкість розповсюднювання поголосок є величезна.

VI. ПІДРИВАТИ ІДЕЮ.

Коли авторитет розхитаний, технічна праця здержана, переходьте до організації партійного розколу. Нападати на ідею як і провід, треба постепенно — починаючи з другорядних тез і постанов. Створювати „праві“ і „ліві“ ухили.

Якщо авторитет проводу розхитаний, то організація з тими ухилами вже не дасть собі ради. Підсичувати охоту до ідеологічних спорів і другорядних питань, зводячи через то живу службу ідеї до схоластичних спорів.

Коли провід позбавлений авторитету, коли особисті відносини поміж членами попсовані, технічна робота припинилася й ідея втратила свою рушійну силу, перемінившись в тему суперечок — треба постепенно самому усуватись, бо організація уже так чи сяк засуджена на смерть. Натомісць розкриття вас може тільки загальмувати спротив та ще й до того здискредитувати вас для дальшої роботи в других організаціях.

* *
*

Коли досі міг ще дехто трактувати московську еміґрантщину, як поважну силу в боротьбі з комунізмом і большевизмом — то сьогодні ці сподівання розвіялись. Московська еміґрантщина пережерта в середині їддю провокації і розкладової роботи Ґ. П. У., уже не всилі упорядкувати своїх внутрішніх справ, не то що бути загрозою для комунізму. Тимбільше, що агенти Ґ. П. У. омотавши вже раз павутинням розкладу свою жертву не випускають її з своїх обіймів, доки не витягнуть з неї останків сили. Коли ж прикласти до сьогоднішньої внутрішньої ситуації московської еміґрантщини точки погляду наведених інструкцій, то вони свідчать, що ця еміграція знаходиться тепер в останній фазі упадку: 1. агенти Ґ. П. У. панували усі організації з нутра постепенно їх розкладаючи, 2. они добре замасковані і зручно ведуть свою роботу, прикидаючись за „своїх“, через що не можна очистити організацій з розкладового елементу*). 3. провідники себе скредитують, повстає загальна гризня, обопільні обвинувачування, оклеветування й оплюгавлювання.

І хоча ще може подихають якийсь час деякі московські еміґрантські організації — то їх політична вага і реальна сила в боротьбі з комунізмом вже сьогодні майже ніяка.

Для повноти образу треба ще підчеркнути, що в великій мірі цьому розгардіяшу серед московської еміґрантщини пособляє московська вдача і на свій лад зрозумілий патріотизм. Московська „широка“ душа не відмежовує точно добра від зла. Вона любить певні „емоції“, таємничість та любить бути осередком якихось, хоча б і злих, чинів. Крім цього, розуміючи на свій лад патріотизм й ідею „єдиної неділимої“, багато москалів готові піти й на службу чортові, аби тільки він потрапив зберегти „неділімство“. А нинішня влада СССР може легко будити надії фанатичного москаля на „єдино-неділімство“. Москаль завжди є передовсім москалем. І цей момент також в дуже великій мірі ставить знак питання над боездатністю білогвардейщини в боротьбі з комунізмом.

Але й комуні цей факт не дає світлих гороскопів. **По перше:** він вказує на безсильність і непевність положення не тільки цілого Комінтерну, але й большевизму, коли вони мусять звертатися аж до таких метод і засобів. (Це випливає з ослаблення комуністичного руху, банкротування їх доктрини та з безвідповідальної політики в СССР, де все більше починає підносити голову **націоналізм** поневолених Москвою народів). **По друге:** такі підлі методи боротьби — це обосічний меч. Вони витворюють облуду, підлість і недовіря серед самих комуністичних „вожаків“, зганяють їм сон з очей, роблять їх непевними дня і години. Острий режим і „наган“ не всилі розв'язати усеї складної проблеми життя та вдержати на довго „статус кво“. Перший зудар большевизму з якоюсь зовнішньою силою виявить таку саму гниль і розклад серед кремлівської „аристократії“, як схоплення ген. Міллера серед білогвардейщини.

І коли маючи це на увазі, на хвилину призадуматись, хто може протиставитись чинно вже сьогодні цій моральній гнилі і розкладові комунізму й усякій Москві — червона вона чи біла — остає одна відповідь: **Український Націоналізм**. Він один може не тільки протиставитись цій киринній роботі Комінтерну, але й повести рішучий наступ, зорганізувавши коло себе усі морально вартісні українські сили. Тільки він може визволити Україну і другі поневолені Москвою народи з нової „тюрми народів“, з країни моральної й духової гнилі.

У своїй розкладовій роботі для знищення усього культурного світу большевизм і Комінтерн не тільки не минали української нації, але брали завжди її на перший вогонь. Бо Україна це не тільки „шпихлір Европи“, але й найгрізніший ворог Москви і комунізму.

Московські кати, заковуючи в кайдани українську націю, дуже часто послугувалися яничарами українського походження, що їх для Москви підготовили різношерсті „українські“ соціялісти. І досі ведуть вони при помочі своїх посіпаків і тих яничарів дальше винищування України. Та хоча стільки жертв забрав Україні московський кровожадний Молох, все таки не вдалося йому знищити душі народу, оцієї націоналістичної ідеї, що раз збудившись росте і могутніє на перекір усім зазіханням усіх ворогів! Останні розстріли, самогубства й алярми преси — це доказ, що українство не тільки не слабне, але своєю атракційною силою примушує каятися навіть тих, що колись помагали розпинати Україну, — найзапекліших комуністів, яких тепер за „ухили“ розстрілює московське Ґ. П. У., або які самі кінчать із собою, не маючи відваги піднести руки на того, хто їх так ганебно ошукав і вів на знищення власного народу.

Знана є довголітня „праця“ комуністичних агентів та наших таки доморослих комунарчиків і соціялістів на інших Землях. Був час, що комуністична дурійка у формі різних „радянофільств“ опановувала деякі наші інституції і редакції. („Кредити“ для кооперації, Н. Т. Ш. (Студинський), Скрипник у Львові і т. д.). Один тільки націоналістичний світ відразу поставився ворожо до всього, що комуністичне, один він відчув скільки облуди й фальшу крилося за тими агентами Ґ. П. У., що однією рукою сипали „гойно“ обіцянки на ліво і право, а в другій за плечима готовили ніж, аби завдати українству остаточний удар. Тоді тільки одиниці, в першу чергу др. Дмитро Донцов від самого початку держали високо прапор боротьби з азійською дичиною, в якої нема жадної моралі й етики. За те наші „батьки народу“ від соціялістів, демократів до католиків — ніколи не жалували їм терпкого слова, та кидали, де тільки могли, колоди під ноги.

Та народ скоро пізнав правду. Почавши від р. р. 1928—29 комунізм на З. У. З. зазнає поразку за поразкою. Не помагають принагідні коаліції з усякими прихвостнями комуни. Не помагають наклепи й провокації. Комунізм на З. У. З. розгромлений, а його різнопері прихвостні також числять свої години.

Та комуністи (і їх прихвостні) не зражуються програною. Такі інструкції, як подані вище нами, кажуть комуністичним агентам розкладати „працю“ на етапи, прикидуватись за католиків, демократів, а навіть націоналістів, йти у всі ворожі їм організації, здобувати собі довіря, щоб потім з нутра їх розкладати.

Тому треба бути обережним і завжди й усюди протидїлати їх намаганням.

——о——

І чомусь то, читаючи та пишучи про ці речі, мимоволі насуваються аналогії до краєвих відносин, до деяких наських груп, які, хоч не виробили собі ще аж такої „світлої техніки“ в киринній роботі — мають у своїх тенденціях багато подібного до вище наведених інструкцій: оплювувати, та очорнювати усе, що їм не вигідне, та брехнею і провокацією боротися з націоналізмом і ширити хаос і дезорієнтацію та розклад серед українського громадянства.

Париж, дня 2. XI. 1937.

Тур.

*) Як зручно Ґ. П. У. розкладало білогвардейщину можна бачити ще хочби з того, що агент Ґ. П. У. Скоблін, так добре замаскувався і здобув собі таке довіря, що після ген. Міллера мав заняти його місце в Р. О. В. С.

Як довго людина не взнає жадної цілі життя, так довго вона сама собі є погірдлива істота. Вона сама себе ставить поза дужки, бо вона не знає, пощо вона існує. Одначе з того часу, як вона знайшла своє завдання, мале воно чи велике, напружуються її прагнення та з'являється щастя в погляді її очей. Вона росте, бо вона відчуває, що вона потрібна. Навман.

Голоси наших читачів

За наше краще завтра

Роковини, що пригадують нам недавні світлі моменти української історії, Великого Відродження Української Нації до власного державного життя, кажуть призадуматися нам і над неувінчаністю наших визвольних змагань. Де причина тієї неувінчаности, чому українці — одна з найбільших світових націй — не можуть вибороти собі своєї власної держави?

Здебільша українське громадянство послуговується, чи хоче послуговуватися оправданням себе на це питання традиційною відповіддю, яку черпає із старої гетьманської думи: „Ой, біда чайці-небозі, що вивела своїх дітей при битій дорозі". Але таке оправдування громадянства себе є водночасно засуджуванням себе на дальші невдачі в майбутньому, а тим самим є шкідливим для плекання у громадянстві самої національної-державної ідеї. Автім нема народу на земній кулі, на якого територію не напирали б сусіди і завжди вдержується паном власної території той нарід, що докладе всіх зусиль відперти ворожий напір. Обставини, серед яких змагалися ми, не були гірші від тих, серед яких будували собі свою власну державність інші — нераз чисельно далеко менші від українців при чисельно великих своїх ворогах — народи. Отже відповіді на причини неуспішности наших державних змагань не можна ніяк шукати в думі про „чайку-небогу", слід її шукати деінде.

Деякі мемуаристи наших визвольних змагань уже дали цю відповідь у своїх спогадах Коли обмежимося тільки до нашого галицького загумінка, що готовився до світової війни й тепер не відмовляється відограти ролі українського Піємонту — то знайдемо цю відповідь у першу чергу між рядками „Споминів" д-ра Степана Шухевича, а далі в „Чорних рядках" пок. д-ра Андрія Чайковського, врешті в нарисах д-ра Володимира Бирчака про нафтову господарку, оповіщених у „Вістнику" з 1935. р. Непідготованість до Великого Чину, політична наївність тодішнього національного проводу, безрадність невідповідальних людей на провідних відповідальних становищах, розтратність національного добра і каригідна поблажливість на громадські злочини — ось ті в першій мірі хиби, що підривали наше державне будівництво, для якого на полі бою не бракувало геройчних зусиль та жертв ідейного цвіту України.

Пригадувати ці прикрі моменти всеж таки треба, бо згадані хиби покутують далі на нашому загумінку й немає всюди послідовного протиставлення їм. Коли дві перші, яких ствердження можна б уважати сьогодні в деякій мірі за передчасне, залишимо на боці, то мусимо признати, що й сьогодні помічаємо подекуди на нашому ґрунті і безрадність невідповідальних людей, і розтратність національного добра і каригідну поблажливість на громадські злочини. Якщо українська нація прямує до кращої будучини, то треба викорінити ці хиби серед її членів.

Пок. А. Чайковський пише в своїх „Чорних рядках", що крім двох наших держ. секретарів, усі інші зробили на ньому від'ємне враження в часі його побуту в Станиславові в урядових справах, та він у своєму „недуже рожевому настрою" — „все мав надію, що воно згодом поладнається, коли б тільки... інші люди взяли керму в свої руки...", та це залишалося тільки його мрією; не з'явилися „інші люди" при владі й через те епілогом нашого будівництва тут був відступ виснаженої у бою Армії за Збруч. Не хочу бути злим пророком і писати на цьому місці про епілог нашого теперішнього національного життя, якщо в ньому толеруватиметься безрадність невідповідальних людей, розтратність національного добра й каригідну поблажливість на громадські злочини Бо коли ці хиби існуватимуть далі серед нашого громадянства подекуди, — а дерево починає трупішіти вже від загнивання коріння тільки в одному місці, — даремні будуть бути зусилля ідейних одиниць української нації, шкода навіть їхніх жертв. Тільки тоді, коли на всіх відтинках нашого національного життя будемо придержуватися строго тієї засади, що відповідні люди, що зможуть дати собі раду на повіреному їм становищі, займатимуть відповідальні місця, та коли строго шануватимемо наше національне добро й не потуратимемо приємливим очам тих, які його не зберігають, — тільки тоді зможе Українська Нація осягнути Своє Краще Завтра.

Др. Микола Андрусяк.

Резолюції Українського Студенства у Празі

Все організоване українське студенство, зібране на Заг. Зборах Української ХХ. Акад. Громади в Празі, дня 20. листопада 1937. року, висловлює своє товариське признання Управі Центрального Союзу Українського Студентства (ЦеСУС) за її жертвенну й широко ведену працю в користь не тільки студентства, але й цілої української нації. Рівночасно з обуренням протестує проти ганебних інтриг, які увінчалися недопущенням спорт-репрезентації ЦеСУСа до участи в Міжнароднім Студ. Спорт. Грах в Парижі — в серпні ц. р. — Все Українське Громадянство та зокрема все організоване українське студентство, де б воно не було, повинно прийти й на далі з якнайбільшим моральним і матеріяльним підтримом нашій найвищій Студентській Установі й тим способом причиниться до успішної праці ЦеСУСа на міжнародньому полі.

На підставі звідомлення анкети Львівського Студентства високих шкіл, зібраного 8. лист. ц. р. в справі зарядженого ректором львівського університету плебісциту щодо місць у викладових залях, Українське орг. Студентство в Празі в цілості солідаризується з ухвалою про здержання від участи в згаданому плебісциті та вважає таке поступування одиноко гідним українського студента. Рівночасно приємно почути українському студентству за кордоном, що все Українське Громадянство піддержує своє студентство у його змаганнях.

Все організоване Українське студентство, зібране на Заг. Зборах УАГ. дня 20. XI. ц. р. з обуренням п'ятнує злочинний факт ґанґстерського нападу бандитів з паліївського „фронту" на визначного поета та заслуженого громадського діяча, редактора тижн. „Голос" у Львові Вш. Богдана Кравцева. Гарячим залізом треба випалити ґанґрину, яка намагається розкладати здоровий організм Української Нації.

Прага, дня 22. листопада 1937.

За президію Зборів:

Роман Фодчук, голова — **Марко Антонович**, секретар

До Української Молоді й Громадянства

У двадцяте од дня цього, — од понурого дня Непереможної Слави наближається багровими записана цифрами Дата:

29 СІЧНЯ!

Лягло ж бо тоді на гордому полі Триста найвірніших синів України, щоб смертю своєю Волю Батьківщині окупити, щоб кров'ю палких сердець несраний з давен переліг зросити, щоб прикладом своїм на почини одчайдушні й одважні земляків прврати, щоб жемчугами пролитої крови в ореолі України на вік заблистіти!

І в двадцяте заридають розіграні дзвони й водночас засміються! Бо в такт сердець розгодайних дзвонів, — що скликатимуть на поминки до просторих соборів і скромних сільських церков, — вдарятимуть наші молитвою Батьківщині й її Лицарям розспівані серця, — молитвою й бажанням: незвершене діло звершити! — розплатитись із ордою, що сараною од сходу насила на Україну! — І не поминками будуть панахиди — а присягою, що мечами привернемо пошану для зневажених варварами хрестів, що на лицарських могилах похилились, — для церков, що в них замовкли сьогодні співи й що в них не жертвують Нашому Богові святих Приносів!

...Двадцять років на Аскольдовій Могилі дрімають Лицарі й золоті свої мрії снять про Свободу. Двадцять років припорошує сніг далекі поля Чернігівщини й Крутянське побоєвище. І не ювілеєм будуть цьогорічні роковини.

Бо здавалось, що порохом забуття припорошить час й обставини Подію, що не остане по ній спомину, ані сліду. Але молодь, що духом од духа Крутянських Героїв, відкрила й оживила Легенду. І сьогодні Легенда в наших умах, серцях і мріях, сьогодні Вона в наших почуваннях і святкуванні, а завтра — вже завтра буде Вона в нашому Чині. Бо й саме святкування і його роля й способи різьблять наші характери.

І щоб усвідомити наші обов'язки новому поколінню, щоб обновитись у жертві Героїв, зійшлись представники молоді всіх станів, різних звань — однією об'єднані ідеєю на порозі двадцятих роковин Крутянського бою.

І всі ми — молоді селяни, робітники, ремісники й студенти однодушно в імені наших Товаришів праці рішаємо й подаємо до загального відома, що:

Святкування двадцятих роковин Крутянського бою в дні 29. січня буде мати загальний, масовий, маніфестаційний характер, не буде в нас голословних протестів проти терору й знущань почервонілого від нашої пролитої крови варварського Москвина, проти більшовицьких розкладових ідей, проти поневолення сонішньої України азіятськими зайдами, —

— нашою відповіддю буде посилена праця над з'єдиненням українського народу біля бойових прапорів, що на них золотими рядами вигаптуємо наші гасла, взиваючи до помсти за Крути

Хай у день 29. січня 1938. року у всіх містах і селах по всіх церквах голосно заграють дзвони, а де дзвони не можуть скликати на святу відправу, хай дзвонами будуть юнацькі груди! Хай у день 29. січня падуть різкі мов удар меча слова, що в удари переміняться, хай ллються бадьорі пісні без упину, хай думи та мрії із дійсністю в одно сплетуться, хай у день 29. січня спільна голодівка настали нам Волю на труди грядучі!

І слухаймо в той день, чи з піль Чернігівщини або з Аскольдової Могили поклик до нас не прилине:

Пора вже!

Хай у дванадцятій годині на дві хвилини замовкнуть голоси наші і спиниться всіляка праця, щоб було тихо, так тихо, що почуємо голос не тільки тих, що катовані зідхають над святим Дніпром і над Доном, але й тих, що в могилі спочили, — щоб з нами не герць як местні духи з могили повстати, як пора настане, як буде день!

Підписали за Центральні Організації Української Молоді:

Селянської — інж. Зелений Петро, Лотиш Богдан.

Робітничої — Климко Михайло, Тригук Захарій.

Ремісничої — Данилик Микола, Хамчук Стефан.

Студентської — Зубко Василь, Левицький Борис, Стиранка Мирослав.

Льва-Город, у грудні 1937. р.

КОРОТКО:

АЛЬБАНІЯ

— 28. листопада ц. р. обходила Альбанія дуже врочисто 25-ліття своєї державности. — У державній столичній бібліотеці в Тирані, уставлені на столах у козли кріси, щоб нагадували читачам про століттями ведену боротьбу за визволення гордого і свободолюбного, хоч дуже невеличкого народу. Ці кріси побіч книжок — це мабуть вплив відомого гасла Мусоліні „Книжка і кріс“, тим більше, що італійські вплити в Альбанії є дуже сильні.

— З нагоди 25-ліття державности закінчено в Тирані будову модерного кварталу, в якому находиться осідок передусім усіх міністерств.

АМЕРИКА

— На домагання уряду республіки Куба, арештували в одному із нюйорських шпиталів б. президента Куби — ген. Магадо.

АНГЛІЯ

— До Лондону приїздили франц. премієр Шотан і міністр закорд. справ Дельбо. Вони нараджувалися спільно із англійським урядом у справі німецьких колоніяльних домагань. Ці домагання з'ясував докладно Гітлер лордові Галіфаксові, підчас його недавніх відвідин у Німеччині.

— В Кройдон вибухла пошесть тифу. Досі занотовано біля 300 випадків захворіння тифом, з того кількадесять смертельних.

— До Лондону приїздив австрійський мін. фінансів Ноймаєр і президент Банку Австрії, щоби нав'язати співпрацю із лондонськими фінансовими кругами.

АРАБІЯ

— В Палестині проголошено воєнні суди. На основі засуду такого суду повісили англійці 80-літнього шейка — Фар Саада. Ця езекуція викликала величезне обурення серед арабів. Арабські націоналісти протестують гостро й криваво проти жидівсько-англійського насильства над ними. Між ін. у Баґдаді (Ірак) влаштували арабські студенти бурхливу демонстрацію.

БЕЛЬГІЯ

— Новий уряд утворив після довгої кризи, Янзон. Цей уряд називають „кабінетом Ван Зелянда без Ван Зелянда“. Перед новим урядом стоїть важке завдання — оздоровити національне життя.

ЕСПАНІЯ

— У Барселоні рядить під цю пору аж 6-ох (!) червоних „премієрів“, а то: „уряду республіки“ (еспанської), „каталонського уряду“, „біскайського“, „уряду Маляги“, „астурійського“ та „уряду Сантандеру“. Крім цього є ще там два „парляменти“ — „еспанський“ і „каталонський“. Хіба досить?!..

ЄГИПТ

— На єгипетського премієра, в час, коли він їхав автом, зроблено револьверний замах. Кулі вибили шиби в авті, але премієр вийшов ціло. Замаховець походить із рядів опозиційної організації „зелених сорочок“.

ДАНІЯ

— Дня 28. ХІ. ц. р. підписано в Копенгазі торговельний договір поміж Данією і Німеччиною. Умова обовязує від 1. січня 1938. р.

ЛИТВА

— В Ковні помер ген. Жукаускас, довголітній начальний вождь литовської армії.

— В околицях Сліти застрілено великого морського орла, якого крила мали 2.20 м. розтяжности. Цей орел нападав на малих дітей.

— В багатьох місцевостях вибухли великі протижидівські заворушення. Втрати жидів поважні.

НІМЕЧЧИНА

— Ціла Німеччина святочно вшанувала 75-літні народини Гергарта Гауптманна, одного з найбільших нім. драматургів.

— Нім. амбасадор фон Ріббентроп повернувся на своє дотеперішнє становище до Лондону. Всі світові здогади й передбачування виявилися неоправданими.

— Німеччину відвідали угорський премієр Даран'ї та мін. закорд. справ Кан'я. Ці відвідини є доказом добрих взаємовідносин поміж Берліном і Будапештом.

В країні терору й ліквідацій

ЖАХЛИВИЙ ТЕРОР ГПУ НА СУЗ

Німецьке Інформаційне Бюро (ДНБ) повідомляє у свойому звідомленні з 19. XI. ц. р., що терор ГПУ в останніх часах зріс на СУЗ до небувалих розмірів. В жовтні число розстрілів виносило далеко більше, як у вересні і серпні разом взятих. В пресі не подають київські можновладці московського панування на СУЗ жадних звідомлень. Всі розстріли відбуваються без суду — в надзвичайному порядку присудів ГПУ.

Агенти ГПУ брутально знущаються над ув'язненими українцями, а зокрема над жінками ув'язнених.

Арештування набрали такого масового характеру, що не стає в'язниць. Пивниці новозбудованого будинку ГПУ в Києві, якого будови зовсім не покінчили, переповнені в'язнями.

Що тижня відходить з Києва вантажний потяг з 60 вагонів — переповнений засланцями на Сибір і Соловки.

ВЖЕ Й ЗАТОНСЬКОГО ЗЛІКВІДУВАЛИ

Ми вже писали, що останніми днями ГПУ зліквідувало „старого большевика“, москвоприслужника найгіршої сорти й сталінопоклонника без особистої гідности — Володимира Петровича Затонського. Тепер остаточно потверджується, що з кінцем жовтня агенти ГПУ заарештували в будинку народнього комісаріяту освіти УССР того, що стільки років оплюгавлював все, що носило український характер, що роками московщив українське шкільництво на СУЗ та постепенно „наближував“ враз з нахабним жандармом від української літератури — тепер вже зліквідованим „ворогом народу“ — Ан. Хвилею (Мусульбасом) українську мову до мови „пролетаріяту великого (!) російського народу“.

Довго держався цей гидкий плазун на становищі „українського міністра“ освіти, щоб врешті скінчити, як „запеклий ворог українського народу — як український націоналіст“. Щоби компромітувати український націоналістичний рух на СУЗ — Москва побіч Якіра, Балицького, Попова, Хатаєвича та Любченка дочіплює ще одного „вождя“ українських трудящих — В. П. Затонського.

ХТО ТАКИЙ НОВИЙ ШЕФ ГПУ НА СУЗ?

Недавно тому облетіла світову пресу вістка, що донедавній кривавий кат СУЗ — В. Я. Балицький покінчив в московській Лубянці (в'язниця ГПУ) самогубством. Його, як відомо, в травні перенесли з України на Далекий Схід. На місце призначили, як тепер виходить, в червні народнім комісарем внутрішних справ УССР — Ізраїля Мойсейовича Леплевського, про що ми вже перед тижнями повідомляли. Хто ж такий новий шеф ГПУ на СУЗ?

У „Вістях“ з 18. XI. ц. р. знаходимо обширну біографію, з якої виймаємо для читача наступне: „товариш Ізраїль“ це 41-літній жидок, що від початку українських визвольних змагань завжди стояв там, де треба було людини з садистичними нахилами.

Вже як 21-літній бере він участь в кривавому здушуванні гайдамацького повстання на Катеринославщині, і тоді показав він свої садистичні, жорстокі нахили та звернув на себе увагу большевицьких вожак.

В 1918. році перекидають його до Самари, щоб в грудні 1919. року назад післати як заступника команданта губерніяльної „чека“ в Катеринославі. В 1920. році стає він командуючим катом катеринославської „чека“ і на цьому пості остає він до 1923. року. Тут „бере він участь — як це кажуть самі „Вісті“ — у розгромі центрального повстанського комітету на Україні“, нищить повстанські загони: Мелешка, Брова, Гладченка й Іванова. — Знищивши „українську контрреволюцію“ на Катеринославщині, переходить Леплевський в 1923. році на пост команданта „чека“ на Поділлі, і як „начальник прикордонної охорони“ нищить повстанські відділи: Хмари, Гальчевського, Тютюнника.

В 1926. році призначений він начальником ГПУ на Одещину для „продовження активної боротьби з ворогами радянської влади“. Через три роки громить він українство в Одещині й за свої криваві „заслуги“ переходить в 1929. році до Києва до головного штабу ГПУ на СУЗ.

При кінці 1934. року стає Леплевський шефом ГПУ на Білорусі, де перебуває два роки. В грудні 1936. року переходить він до „ГУГОБЕЗ-у“ (головне управління державної безпеки), щоб перейти після ліквідації Балицького на Україну.

За громлення „української контрреволюції“ одержав він багато большевицьких відзначень, останньо в серпні ц. р. ордер Леніна.

Під його кермою стоїть тепер вся большевицька преса на СУЗ, він то травить українських націоналістів, він каже доносити на всіх, що ще щонебудь мають спільного з українством і лишає за своєю „роботою“ тільки криваві сліди...

Кажуть, що він має бути одним з найбільших садистів, яких має тепер у своїй розпорядимості ГПУ, рівночасно має він бути добрим знавцем революційних методів українського націоналістичного підпілля.

Полетів недавньо тому Балицький й опісля покінчив самогубством. Полетить і „товариш Ізраїль“, бо не спинити Москві розгуканих хвиль української революційної стихії на СУЗ жадними садистичними методами жидівських викидків!

ЗЛІКВІДОВАНИХ ЧОТИРНАДЦЯТЬ ТИСЯЧ

15. XI. розпочався в київській опері т. зв. Х. з'їзд комсомолу УССР. — Звітна доповідь третього з черги, назначеного цього року, генерального секретаря комсомолу УССР (ЛКСМУ) — Усенка, це один реєстр лайок на бувший ЦК комсомолу, в „якому звили собі гніздо **націоналістичні** вишкребки андреєви, клінкови й інші“.

Без усяких обиняків заявляє Усенко, що „буржуазно-**націоналістична** зграя щераз пробувала робити ставку на молодь, вселити недовіря в перемогу соціялізму, протиставити комсомол партії“. У дальших виводах цього „надійного“ молодця чуємо, що „на Україні за останній рік в 14.107 із усіх 28.456 комсомольських організаціях назначено зовсім новий провід, обрані нові люди“.

14.000 комсомольських провідників „звільнено“ з посад на протязі тільки одного року! Центральний Комітет комсомолу „оновлено майже на 100 процент!“.

Що ж це значить? — Відповідь одна: большевизм програв свою ставку на молодь. Зокрема українська молодь недвозначно заявила своєю поставою, куди спрямований її шлях. І не поможуть тут жадні привіти Сталінові, ні запевнення, що „в тісному братерському (!) союзі з великим (!) російським народом“ комсомольці „нещадно громитимуть і з корінням викорчовуватимуть буржуазно-націоналістичну наволоч“.

„Товаришеві“ комсомольському провідникові — Усенкові пригадуємо, що це саме говорили і Андреєв і Клінков, а відтак Сухий — та це їм нічого не помогло. Нині вони ніщо інше, як „тричі прокляті націоналісти, вороги народу“.

14.000 зліквідованих комсомольських провідників нехай же не настроює так „привітально“ товариша Усенка! І йому похоязнеться на тих „бентежників советської молоді“ нога.

ЗА КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНІ АНЕКДОТИ

„Вісті“ 20. XI. містять обширний допис-донос проти директора середньої школи в Янковцях, Васильківського району на Київщині, Бала й учителя цієї школи Джевінського за те, що дозволили собі „поширювати серед учнів контрреволюційні анекдоти“. Їх, як „викритих злочинців“ зняли з роботи.

Большевицька шмата жадає ще дальших жертв, мовляв і вища шкільна влада, знала про ці „ворожі вихватки“ і не карала „злочинців“.

ТРИВОГА „ВІСТЕЙ“

У „Вістях“ з 21. XI. появилася обширна стаття п. з. „Японська розвідка“, в якій якийсь Розенбліт страхає совгромадян перед стоголовою гидрою ніппонської розвідки. Стаття витримана в тому тоні, щоби настороржити кожного совгромадянина проти „політично переслідуваних з-за кордону“.

Та найбільше тривожить орган московської експозитури на Україні факт, що советській контррозвідці вдалося викрити в останньому часі кілька ніппонських розвідчиків на Україні.

„Організацією японського шпигунства — пишуть „Вісті“ — в СССР займається спеціяльна служба штабу квантуанської армії... Не тільки Далекий Схід намагається вкрити своєю сіткою японська розвідка, **а й такі далекі від Японії** місцевості як **Україна**, Кавказ, Урал, Кузбас“...

Старі казки про закордонні інтриги, тільки обсяг цеї „української закордонної інтриги“ набирає тепер світового маштабу!

У крутіжі світових подій

ЧЕРВОНА МОСКВА І ЇЇ СОЦІЯЛІСТИЧНІ СОЮЗНИКИ

В сучасному політичному укладі світа є два засадничі табори: один — очолюваний червоною Москвою, другий — політичний трикутник Рим-Берлін-Токіо.

Червона Москва усіми силами намагається викликати неспокій у світі, щоби, ослаблюючи інших, могти самій ще трохи продержатися. Рівночасно вона всюди шукає собі союзників, всюди вербує прислужників і вислужників для своєї юдиної роботи.

Добрих союзників находить червона Москва в таборі різношерстих соціялістів. Вони вислуговуються їй не від сьогодні, чи то „з ідеї“, чи таки просто за гроші.

Й ось напр.: Дня 28. XI. ц. р. підписано в Москві договір поміж II-гим Інтернаціоналом з одної, а центральною радою совєтських профсоюзів у Москві з другої сторони. Подробиць цього договору не виявлено. Відомо тільки, що обі сторони рішили із собою тісно й дружньо співпрацювати.

Цей договір — ще один доказ більше на те, що у дійсності різношерсті соціялісти і комуно-большевики, хоч на словах часто себе буцімто поборюють, наділі ж із собою співпрацюють. Роблять ту саму злочинно-розкладову роботу, під командою незрівняного московсько-комінтернівського режисера.

Чи ще й тепер матимуть „відвагу“ заперечувати факт соціялістично-большевицької співпраці наші радикальні демагоги, вольні чи невольні прислужники червоної Москви?

ПРОТИКОМІНТЕРНІВСЬКИЙ БЛЬОК ДІЄ

Одинокою справжньою протиакцією злочинній роботі московського Комінтерну, — поза геройською боротьбою із большевицько-московськими займанцями поневолених народів в СССР, — являється під цю пору політика трьох потуг: Італії, Німеччини і Ніппону.

Підписаний поміж ними недавно формальний, а фактично діючий вже від давна, договір є успішним заборолом проти розкладової комуно-большевицької інтернаціональної навали.

Ніппон виказав блискуче свою могутність военними успіхами на полях боїв в Китаю. Хоч за Китаєм чинно станув СССР, а фактично підпомагає його так чи інакше ще й Англія, Америка і Франція, то сьогодні ніппонські війська вже загрожують безпосередньо недавній столиці Китаю — Нанкінові.

ІТАЛІЙСЬКО-НІППОНСЬКА ПРИЯЗНЬ

Рівночасно рухлива ніппонська дипломатія успішно працює над тривалим затісненням взаємин із союзницькими націоналістичними державами. І так у залях італійського Інституту для справ Далекого Сходу, в Римі, промовляв спеціяльний ніппонський представник — барон Окура. Говорив він про обопільне поглиблення італійсько-ніппонських культурних взаємин, що є підставою глибокої політичної приязні цих двох держав.

Говорячи про ніппонсько-китайську війну, Окура ствердив, що „акція Ніппону була спровокована діяльністю Комінтерну“.

У відповідь на цю промову, сенатор Джентіле виголосив палке привітання для барона Окура, як „представника країни, що бореться за цивілізацію і світовий мир“.

„НАКИНУ СВОЮ ВОЛЮ ШЛЯХОМ ПОБІДИ“ — ЗАЯВЛЯЄ РІШУЧЕ ГЕН. ФРАНКО.

Зновже ж червона Москва, саме як та, що загрожує цивілізації і культурі, зазнає все нових „болючих і вбійчих для неї поразок. Передусім таким розторощуючим для неї ударом є її цілковита програна в „еспанській авантюрі“. Про дійсне теперішнє положення в Еспанії найкраще говорить недавняя заява ген. Франко. В інтервю уділеним кореспондентові французької агенції Авас'а, ген. Франко сказав м. ін. таке:

„Накину свою волю шляхом побіди. Дискутувати не буду. Заявляю, що виграю війну зброєю, відмовляюся прийняти пропозицію посередництва і не прийму ніякого посередництва із валенсійським (червоним — ред.) урядом“.

„Еспанська молодь — говорив Франко далі, — офірувала своє життя в дусі величної посвяти для увільнення нашого краю від злих сил, що довели його над беріг анархії .Було б зрадою супроти тієї молоді думати про інше закінчення війни, як **цілковита побіда і безумовне здання зброї та червоних провідників**“.

„Простягаємо руки до всіх еспанців. Предкладаємо всім творити завтрішню Еспанію за винятком (червоних) провідників, які завинили, уводячи нарід у блуд щодо наших намірів і цілей та за винятком визнаних за проступників“.

„Та нова Еспанія буде країною справедливості, милосердя і братерства. **Війна є вже виграна,** однаково як на полях бою, так й у ділянках економічній, торговельній, промисловій і навіть суспільній. **Закінчу її, і не погоджуся закінчити інакше, як тільки збройно.** Буду вважати за зрадника і покараю як такого кожного еспанця, що буде піддавати в сумнів наше рішення закінчити війну в цей спосіб“.

„Мої війська підуть уперед. Червоні, якщо хочуть піддатися, можуть тільки скласти перед нами зброю. Битися, або уступити без умовин — нічого поза те!“

НІМЕЧЧИНА ЗРОСТАЄ В СИЛУ

Також Німеччина, одна із найбільш непримирених під цю пору ворогів червоної Москви, може гордитися великим успіхом на багатьох ділянках свого складного життя.

Про завдання, які тепер стоять перед Німеччиною, говорив недавно в присутності 50 тисяч осіб, у Гамбургу, премієр Ґерінґ.

Ґерінґ під цю пору, головно по уступленні мін. Шахта, став господарським диктатором Німеччини. Шахт, як відомо, не був членом націонал-соціялістичної партії, а своє високе становище — директора Німецького Державного Банку, цебто керманича фінансів держави, що ним залишається надалі завдячує тільки своїм великим здібностям, фаховості і досвідові.

Уступлення Шахта й іменування міністром господарства (від 15. січня 1938. р.) теперішнього держ. секретаря в міністерстві пропаганди — Функ'а треба розуміти так, що другий 4-ьохлітній господарський плян буде тепер ще поглиблений і здійснюваний із усією потрібною безоглядністю. Функ бо — це один із найстарших членів гітлерівської партії, великий довірений Гітлера.

Покищо керівництво господарською політикою Німеччини є в руках Ґерінґа. І саме у згаданій гамбурській промові говорив він про напрямні тієї політики:

Завданням другого німецького „чотирьохлітнього пляну“ є — **господарське усамостійнення держави.** Всі ті — говорив Ґерінґ, — що очікували господарського заламання Німеччини, завелися. Німці цілком не прагнуть відокремлення, навпаки, — після переведення 4-літнього пляну докинуть свій вклад до світової господарки і торговлі. Свій перший чотирьохлітній плян Німеччина закінчила із повним успіхом.

В політичній частині своєї промови обговорив Ґерінґ далекосягле значення трикутника Рим-Берлін-Токіо (пакт трьох проти Комінтерну), та ще сказав таке:

Німеччина домагається колоній. Німеччина хоче миру, але знає, що не може очікувати цього миру від інших країн, тільки сама мусить запевнити собі мир. Німецький нарід мусить бути приготований до оборони своєї волі і чести.

— Хто вміє розуміти події, той без труду може доглянути їх дальший розвиток, як і те, що вони несуть для нас.

„Українське Національне Об'єднання“ в Німеччині

Дня 20. листопада ц. р. відбулися в Берліні Загальні Збори „Українського Національного Об'єднання“ в Німеччині. Різнилися вони від попередніх річних Загальних Зборів тим, що по-перше, на них присутність членства була куди більша як на минулорічних і по друге тим, що на цьогорічних Загальних Зборах заступлене було чисельно молодше громадянство, зокрема студентство й робітництво. Через те в нові керуючі органи ввійшли поруч кількох заслужених громадян із попередніх керуючих органів нові повні енергії сили, які дають запоруку успіху праці.

До управи УНО ввійшли: підполк. Тиміш Омельченко — голова, радн. Олександер Семенів — І. містоголова, ред. Юрій Артюшенко — II. містоголова й скарбник, Василь Чайківський — секретар, Іван Скрипка — член Управи. Крім того вибрано ще й двох заступників Управи. Головою Ревізійної Комісії вибраний др. Василь Драбатий, предсідником Єднального Суду — інж. Сергій Шостівський.

— Мін. пропаганди Ґеббельс відкрив в Мюнхені протижидівську виставу п. н.: „Жид — вічний скиталець“.

— Німецький уряд відкликав усіх своїх консулів із СССР. Це узв'язку із жорстким переслідуванням німців у Советах. Усіх німців запідозрівають большевики у „шпигунстві“ та „зв'язках із Ґестапо“ (нім. тайною поліцією).

ПОЛЬЩА

— Дня 1. грудня ц. р. почалося перше засідання сойму, а дня 3. грудня перше засідання сенату, скликаних на звичайну бюджетову сесію.

— Літак польських летунських шляхів „Льот-у“ розбився в Болгарії, в горах Балкану. У катастрофі згинуло 6 осіб. — Нещодавно розбився був літак „Льот-у“ під Варшавою і теж потягнув був за собою 6 жертв.

— В Літньому театрі у Варшаві відбувалася 28. XI. ц. р. святочна академія для вшанування річниці листопадового повстання (із 1831. р.). Підчас академії кинув хтось на залю кільканадцять смердючок із слізним і задушливим газом. Хто це зробив — не знати.

— У варшавському цирку, на вічу скликаним „Фалянґою“ (відлам б. О. Н. Р.) — прийшло до кривавої сутички поміж ендецькими парубчаками і соціялістами. Чотирьох важко ранених відвезено до шпиталя, інші із порозбиваними головами мали ще силу самі піти додому.

— До Варшави приїхав французький міністр закордонних справ — Дельбо. Дельбо — це ярий масон, а в його окруженні є найбільше жидів.

— На терені сойму і сенату повстав парляментарний клюб Озон'у. Цей клюб і своїм особовим складом і організаційною структурою нагадує зовсім давніше ББ. Клюб має у парляменті більшість.

РУМУНІЯ

— Із санаторії для прокажених у Тікілештах втекло в часі заворушень 30 хворих. Серед населення Ґалацу і Браїлі панує переляк, бо досі ще не вдалося зловити 20-ох прокажених.

— В повіті Ільфов удалася добре спроба управи рижу (з 1 га зібрали 5 тон рижу). Тепер ведуть пропаганду за масовою управою рижу в Румунії.

СССР

— Як подає шведська преса Сталін відкликав до Москви послів: Асмус'а із Гельсінґфорсу (Фінляндія), Давтяна із Варшави, Бродовського з Ріґи (Лотва), Повальського із Ковна (Литва) і Шіскова, військового аташе совєт. амбасади у Лондоні.

— Переведена за 9 міс. ц. р. „чистка“ в партійних редакціях на СУЗ, спричинила усунення біля 80 проц. із загального числа відповідальних редакторів. Цих редакторів виключено теж із КП(б)У, при чому 47-ох із них арештовано, решту заслано до концентраційних таборів під закидом участи ув „опозиції“ або прихильного відношення до неї.

— Калінін промовляв на передвиборчому вічу в Ленінграді: „Капіталістичний світ — говорив він, — має в СССР сотні, ба навіть тисячі прихильників. Багато ворогів проникає до СССР через Ленінград. Число їх є більше, як це можна думати. Доки буде існувати капіталістичне окруження, доти СССР матиме численних ворогів й тому потрібна є революційна сторожкість і безжалісна розплата із ними“. — Ця промова Калініна намагається виправдати масові безконечні, щоденні морди на „щасливих громадянах“, виконуваних ҐПУ. — Що ці „громадяни“ „квітучої країни“ воліли б капіталістів від „товаришів“, — це авторитетно стверджує сам Калінін. Але він бреше, коли каже, що „вороги народу“ проникають до СССР ізза кордонів. Бо ж „вороги народу““ це всі ті, що ненавидять жорстоко московського ярма, а таких — синів поневолених Москвою народів, — є мільйони.

— Арештовано начального редактора совєт. офіціозу „Ізвєстія“ — Тал'я.

ФРАНЦІЯ

— Узв'язку із справою „Білих Каптурів“ арештовано ґенерала Дюсен'є і князя Поццо ді Борґо. Загально арештовано досі до 30-ти осіб.

— Моріс Вассер побив рекорд швидкости на моторовому човні з вагою 800 кґ., осягаючи на Сені в Парижі 133.8 км. на годину.

— Всесвітню Виставу в Парижі закрили. Відвідало її за цілий час тривання понад 33 мільйони осіб.

Нам пишуть

З ПРАГИ.

СВЯТО БАЗАРУ

Дня 22. листопада ц. р. XIV Курінь Старших Пластунів і Пластунок ім. полк. І. Богуна в Празі присвятив свої сходини вшануванню пам'яти розстріляних 359 героїв Української Армії 22. листопаду 1921. року під Базаром.

Святочні сходини відкрив курінний Михайло Бажанський, підкреслюючи велике, виховне значення пригадування історичних подій з наших Визвольних Змагань. Тимбільше треба пригадати про Базар. „Базар“, це слово буде передаватися з уст до уст, ввійде до історії як Термопілі чи Ватерльо. На мапі України місточко Базар завжди буде підкреслене й учитель дітям розкаже про криваву трагедію Українських Визвольних Змагань“. Врешті Базар „це пам'ятка, яка завжди буде новим поколінням говорити: не забути! Пам'ятати на нескінчене!“

Присутні вшанували пам'ять замордованих большевиками наших борців однохвилинною мовчанкою.

Далі говорив Олександер Блистів. Промовець дуже подрібно і совісно опрацював „Другий Зимовий Похід“. Перед очами присутніх докладчик відкрив і оживив ті події так блискуче і вдачно, що дійсно всі слухали без єдиного руху і шелесту. Ті події виринали ще яскравіше і врізувалися в пам'ять коротким: не забути!

Маруся Ігнатишинівна з чуттям віддала вірш Леоніда Мосендза — „Балада про побратима“. І неначе наказом звучали кінцеві слова:

> **„Коли і спомин втрачу я**
> **Про наш останній бій,**
> **Хай мати відштовхне мене,**
> **Відвернеться стократ,**
> **Коли забуду, що забив**
> **Тебе північний кат,**
> **І не помщу того, що звавсь**
> **Петро, Данило, Гнат...“**

По відспіванні нац. гимнів — всі присутні (всі, як один!) зложили пожертви на добр. цілі. Кожний давав щиро і як на обставини щедро. Зібрано між молоддю 102 кч. (рівновартість 20 злотих польських).

Не можна поминути, що це Свято робило краще враження, чим подібні Свята по великих залях. Рівнож в цілій Празі — це єдине свято Базару цього року! — Як видно Прага не забуває за тих, що хотіли тільки ВОЛІ. (—)

ІЗ ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНИ

АКАДЕМІЯ В ПАМ'ЯТЬ 359-ЬОХ В ЗАСТІНОЧУ

Академію в честь Поляглих відчинено одно-хвилинною мовчанкою, вшановуючи в цей спосіб пам'ять 359-ох. Потому міш. хор відспівав „Слава героям“, а п. Іваницький Маріян виголосив вступне слово, в якім між іншим сказав, що Дух живцем похованих базарських Героїв кличе помстити їх смерть. Опісля слідували вміло добрані пісні міш. та муж. хору під диригентурою п. Яремчука Володимира, який не жалів труду, щоби кожного вечора зовсім безінтересово солідно підготовляти хорові точки. Добре випали теж три деклямації: „Базар“ Л. Отаманця, яку з патосом виголосив Статкевич П., „До 359“ Б. Лепкого, яку дуже добре віддав Іваницький Ст. та „Базар“ з журналу „Дзвіночок“, що його понад сподівання добре віддеклямував 6-літній хлопчина Іваницький М. Всі точки Академії численно зібрана публика нагородила рясними оплесками. Серед публики переважала молодь не тільки місцева, але також з сіл Острівця, Гумниськ, Семенова, Малова, та Різдвян. Належить зазначити, що національні Свята як: Базар, Крути, Перший Листопада стають в Теребовельщині чимраз популярніші, а зрозуміння загалу для них стає все більшим.

ІЗ СОКАЛЬЩИНИ

ЛИСТОПАДОВА РІЧНИЦЯ В ПАРХАЧІ

Дня 1. листопада ц. р. в год. 7. вечером місцеві самоосвітні гуртки на спільних сходинах гідно відсвяткували Листопадову Річницю. В неділю 7. листопада ц. р. заходом місцевої молоді відбулася Святочна Академія з нагоди 1. листопада. В святі взяло участь велике число місцевого громадянства, так що велика читальняна заля була виповнена вщерть. Відспівано кілька стрілецьких пісень, виголошено ядерний реферат, переведено збірку, що дала 10.46 зл. Збірку розділено: 5.46 зл. на допомогу Українським Інвалідам, а 5. зл. на допомогу Студентству. Свято полишило на учасниках миле враження.

Робітниче питання в світлі двох енциклік

(Докінчення)

Тут треба поставити та дати відповідь на питання: **чи католикові вільно належати до соціялістичного табору? Ні! Не вільно!** Не вільно було б навіть і тоді, коли б соціялізм узгіднив свої погляди на власність приватну та боротьбу кляс з наукою католицької церкви. Це тому, що соціялізм проголошує науку про призначення, ціль людини, зовсім суперечну до науки католицької церкви. Католицька релігія вчить, що людина є призначена до вічного життя. Соціялізм не признає жадного позагробового життя, та ще й навчає, що людина живе на те, щоб до схочу уживати дочасних дібр. Також суперечні є з наукою католицької церкви погляди соціялізму на суспільність. З тих отже оглядів не можна погодити католицизму із соціялізмом. Хто є добрим католиком, той не може бути правдивим соціялістом.

Багато одначе католиків покинуло свою віру, та перейшло до табору соціялістів. Кажуть вони, що Церква не дбає про робітників, а боронить тільки багачів, і тому вони прилучилися до соціялістів. Треба признати, що серед католиків є одиниці, які приносять католицькій релігії стид, бо ті одиниці кривдять та визискують робітників, та ще й у додатку уважають себе за католиків. Вони є причиною того, що на Церкву падуть того роду закиди. Одначе ті закиди супроти Церкви, як такої, є неслушні, бо Церква завжди боронила робітників, а найкраще про те свідчить енцикліка папи Льва XIII.

Тому ті, що відійшли від Церкви, повинні знова вернутися, і папа гарячо їх закликає до того.

Заки одначе буде відновлений суспільний устрій, треба насамперед відновити християнського духа. **Люди далеко відійшли від Бога та Його заповідей. Забули про вічну ціль, а шукають тільки багацтв.** Для здобуття багацтва — уживають всяких, навіть нечесних засобів, щоб тільки ті багацтва осягнути легко та без праці. Деякі знову допускаються найрізніших обманств під покришкою різних безіменних фірм та зарібкових спілок. Ще інші для зисків використовують людські пристрасті. Моральне зіпсуття керманичів господарського життя перейшло також й у верстви робітництва. Пособляють тому різні обставини: працедавці трактують робітників як бездушні машини; труднощі мешканеві, та багато дечого іншого.

Направу суспільних уряджень мусить попередити духове відродження людства. А воно може наступити тільки через поворот до засад Євангелії. Треба конечно, і то при кожному ділі, мати на увазі остаточну ціль та придержуватися заповідей Божих. Тоді буде порядок і справедливість при витворюванні та набуванні дібр.

Ще більше значення має любов. Коли вона просякне людські серця, тоді зникне суспільна боротьба, та наступить зближення багатих та убогих. До тієї цілі треба нам всім змагати. Правда, це не легка річ, та одначе не можна зражуватися перепонами.

Треба тільки працювати так, як цього вимагають нинішні умовини. В кожній суспільній верстві повинні стати активними такі католики, які добре знають спосіб думання даної верстви, та потраплять через те найти також дорогу і до сердець. Отже першими, і безпосередніми апостолами робітників, повинні стати самі робітники, так само як апостоли промисловців і купців повинні вийти з їх власних рядів. Ті люди мусять відзначатися високими духовими вартостями, а найкращою школою для них повинні бути замкнені реколекції. Вони мають стати правдивими христовими воїнами, які були б пробоєвиками в боротьбі за рятунок людства перед загибіллю, перед катастрофою. Решта католиків також мусить співпрацювати кожний після своєї змоги. Досьогочасні зусилля католиків не принесли достаточних овочів, бо були несконцентровані. На будуче треба буде сконцентрувати всі сили.

До цього заохочує папа та кінчить свою енцикліку благословенням для цілого католицького світу.

Ось такий є короткий зміст обох енциклік. Енцикліка „Квадрагезімо Анно“ є продовженням „Рерум Новарум“, є її доповненням, та обидві становлять одну цілість.

Подаємо їх зміст з уваги на те, що корисно буде, коли й наша суспільність, а спеціяльно ті, що беруть активну участь у нашому економічному життю, познайомить із змістом тих енциклік.

1. XI. 1937. р.

О. К.

Москво-жидівське нахабство

Усім відома мабуть уже тактика, якої вхопилися доморослі наські комуністи (а це згідно з директивами централі КПЗУ чи пак КПП) — щоб, при своїй немочі схопити керму життя в свої руки, та взагалі накинути свій червоний світогляд масам — продиратися у наші установи та звідтіль вести свою розкладову роботу.

Дивно стає — коли бачите заїлого вчорашнього комуніста — таким же читальняником. Буває й таке, що наші їм сліпо вірять, звіряються перед ними із усього та передають навіть оцим „неофітам“ керму життя.

Востаннє — у своїх регіональних закликах до штрайків та до усякої „боротьби“ почали оці верховоди „гнаних і голодних“ вмішувати й національні мотиви. Думали, що цим саме пірвуть за собою маси, та при цьому „похваляться“ симпатіями та відданістю мас.

Приклад: в ночі з 2. на 3. жовтня ц. р. появилися по селах Равщини (північна сторона) летючки афішевого формату, що їх зміст в скороченні ось такий:

„Хай живе 10-денний штрайк — від 4 до 14 ц. м.

Селяни й робітники!

Почалася хвиля фашистських переслідувань! Ставаймо усі до боротьби з фашизмом! НАШІ ЗЕМЛІ ДЛЯ НАС! Геть з колонізацією й полонізацією! Знову поллялася безвинна кров наших братів. Заповнилася братами Береза Картузька. Домагаймося знесення Берези!

Хочемо українського університету!

Хочемо автономії для З. У. З.

Не йдімо працювати на панський лан, податків не платімо, не робімо шарварків і т. д. і т. п.

І було б усе в порядку — якби не оце фатальне закінчення:

„Робітники польські, українські, білоруські й жидівські єднайтеся в боротьбі з фашизмом! Всі до штрайку!“

Підписаний: повітовий страйковий комітет.

Опісля — в штрайковий час — як громадяни поодиноких сіл йшли таки до праці та у місто — вони слали гінців або листи у ці села із різними погрозами.

Реальним успіхом цілого штрайку були тільки (крім летючок та подекуди червоних прапорів) арештування.

Населення й цим разом дало належну одправу їхнім зазіханням; воно бачило із самих слів їхньої відозви, що їм не йде про те, щоб наділі підвищити платню селянам за працю на панському лані (а вона в сьогоднішню пору 60 гр.), а тільки про те, щоб бачити яка в них сила, та які їхні впливи на маси.

Селян українців дивувало вельми це — чому саме до спільної праці закликають вони усіх, ба навіть жидів?! Оцих жидів, що творять бази для комунізму, та, що вже стільки гарячого сала заллялли нашим селянам за шкуру! Й українські селяни — своєї гідною поставою ще раз підтвердили, що їм у ніякій злуці з інтернаціоналом — тільки під своїм власним прапором дорога й мета.

Червоний „блеф“ червоних скінчився програною. Слід би, щоб усюди — де тільки пхатиметься москво-жидівське нахабство — дістало належну одправу. Хай знають, що цього саме „фашизму“, що вони його так ненавидять й поборюють, їм ніяк здусити.

сун.

Господарські новини

ПРИНЯТТЯ КООПЕРАТИВ

Рішенням Дирекції Р. С. У. К. з дня 29. жовтня ц. р. принято в члени Р. С. У. К. такі кооперативи: 1. „Народний Дім“, Салашка до Бoратин; 2. „Краща Доля“, Вишенка Мала; 3. „Свіча“, Чолгани; 4. „Любов“, Підберізці“; 5. „Надія“, Коровниця Голод.; 6. „Народнє Добро“, Вербіж; 7. „Основа“, Поповичі; 8. „Ощадність“, Корналовичі; 9. „Єдність“, Гутиска; 10. „Дністер“, Будзинь.

НОВІ СТАНИЦІ

Дня 7. листопада ц. р. відбулося врочисте посвячення кооперативного дому в Безеєві (Белцина), що його вибудовано спільними силами кооперативи, читальні „Просвіти“ та свідомих громадян села.

В останніх днях прибуло в Бучачі чотири нові торговельні станиці: крамниця з залізом, українська харчівня, склад з дошками і опаловими матеріялами. Під теперішню пору є в Бучачі такі українські склепи: паперовий, галантерійний, шкуряний, „радіо-технічний“, мануфактурний, корінний, з солодощами і пекарня.

З українського життя

Українці в Кракові Героям зпід Базару

Заходом корпорації „Сян“ в Кракові, дня 21. ц. м. українське громадянство відсвяткувало врочисто геройський чин Базарців.

По відправленні панахиди в парохіяльній церкві, відбулися святочні сходини. На гарно вдекорованій сцені виднів портрет ген. Тютюника, провідника геройського зимового походу української повстанчої армії. На залі члени корпорації у двійках. Козак В. Бережак відчитав реферат, в якому представив безприкладний геройський подвиг повстанців та пригадав їхній оклик над могилою: „Знайте, що за нас помстить цілий український нарід“. По рефераті козак Т. Білас зложив перед портретом Ген. Тютюника звіт: „Пане Генерале голошу слухняно, що 21. листопада 1921. р. відділ повстанців, відрізаний над річкою Звіздаль від Головного Штабу, відкинув з погордою простягнену большевицьку руку й поляг на полі слави. Їх імена...“ Національним гимном закінчено святочні сходини.

Річниця в честь 359. в Луцьку

В неділю дня 21. листопада, в шіснадцяту річницю геройської смерти Базарців, відправлено в українській Чесно-Хрестній церкві заупокійну Службу Божу й панахиду за 359. Лицарів Базару. Службу Божу й панахиду відправляв Преосвященний Владика Полікарп в асисті численного духовенства. Мала Чесно-Хрестна церква не могла помістити чисельної маси народу, що прийшли віддати поклин Поляглим.

Припинили діяльність Комітету Допомоги Студентству

Львівське городське староство припинило діяльність Комітету Допомоги Студентству. Як причину подано те, що Комітет не існує легально. Поліція опечатала всі документи Комітету зв'язані з допомоговою акцією.

„Де джерело нашої національної традиції?“

Під таким наголовком відбувся дня 30. листопада ц. р., в залі „Бесіди“ у Львові, реферат д-ра Дм. Донцова. Битком набита заля старшими і молоддю, з великим заінтересуванням та увагою вислухала цікавого, як завжди у цього прелегента, реферату.

Провідна думка реферату: Сьогоднішне українство мусить звертатися до традицій великої нашої княжої й козацької доби, доби українського середнєвіччя, і там, — у його постатях і змаганнях шукати для себе великих і гідних наслідування прикладів. Відкинути натомісць треба, як шкідливі, традиції ліберально - соціялістично - драгоманівські XIX. століття.

Реферат був ілюстрований численними прикладами з життя маркантних постатей нашого славного минулого.

Арештування

В дрогобицькому басейні поліція перевела численні ревізії й арештування. Арештували ок. 20 осіб, переважно інтеліґентів.

З в'язниці

По чотиромісячнім перебуванні у слідчій в'язниці в Бережанах, звільнено дня 30. листопада Зенона Коссака.

Судили священика

В Чорткові судили священика о. Михайла Вовчука з Косова (Чортківщина) за те, що будьто би він змінював прізвища з польськими закінченнями на українські в метрикальних книгах. Демократично-ліберальний „Век Нови“ називає о. Вовчука образливо „злодієм душ“.

Інтервенція проти репресій на Закарпатті

Як відомо Чехи в останньому часі повели нагінку на українське населення Закарпаття. Недавно делеґація у складі д-ра Бращайка, посла Юліяна Ревая і ред. Ст. Клочурака інтервеніювала у краєвого віцегубернат. д-ра Я. Мезніка в справі протиукраїнських репресій на Закарпатті. Делегація зложила заяву, що якщо це не зміниться, то представники українського народовецького руху не беруть на себе відвічальности за дальший хід подій.

Арештування

Поліція арештувала у Щирці (Львівщина) під замітом приналежности до О. У. Н. З. студентів: Івана Однорога, Костя Фідія, і Івана Медведя та відставила їх до в'язниці у Львові.

Приневолюютть зміняти обряд

Тернопільське воєвідство прислало 10 письм до о. дек. Дрелиха, пароха Новосілок Ліських. В тих письмах, не покликуючись на ніякий закон, наказує адміністраційна влада, щоб о. Дрелих змінив метрику 12 осіб з греко-католицького на римо-католицький обряд, подаючи як причину, що ті особи походять з мішаних подруж.

Закон каже, що особи, що покінчили 14 літ, самі рішають про зміну обряду. Заінтересовані, що покінчили 14 літ, заявили, що своєї віри не змінять.

За події з 1918. року

Як відомо в днях від 5. до 10. жовтня відбувся процес у Львові проти кол. булавного У. Г. А. Михайла Хом'яка, якого засудили на кару смерти, з заміною на 15 літ в'язниці за вбивство Йосифа Лінтнера. Тому, що в справі вбивства родини Мехонських лава суддів присяглих видала уневинніюючий вердикт, трибунал засистував цей вердикт. Внаслідок цього розпочався дня 30. листопада другий процес в цій справі проти Михайла Хом'яка, в якому засуджено його знову-ж на кару смерти із заміною на досмертну в'язницю.

Ревізії й арештування в Яструбичах

Дня 24. листопада ц. р. тайна поліція зо Львова і мундурова з Корчина перевела основну ревізію в мешканні Баштика Василя дякадиригента в Яструбичах, та в його учеників. Ревізія відбувалася від год. 8-13. Шукали за нелеґальною літературою і зброєю. При ревізії не знайдено нічого. Забрано кілька рефератів на різні національні свята. Баштика арештовано та привезено до Сокаля. звідки наступного дня перевезено його до Львова. Тогож дня перевезено ревізію в домі Крука Теофіля. Нічого не знайшли. Наступного дня його арештували, перевели ще раз ревізію і знайшли два кріси. Арештованого перевезено до Сокаля.

Конфіската могильної плити в Пархачі.

Нічно з дня 26. на 27. листопада ц. р. невідомі справники відвалили великий камінь з могили висипаної в 1932. р. в честь Поляглих. На камені було вирито „Борцям за волю України 1918 р. — 1932 р.“ і герб, більш нічого. На другий день рано кількох постерункових сконфіскувало камінь.

Заборона збірки

Староство в Сокалі не дозволило Повіт. Кр. „Рідної Школи“ в Белзі перевести збірку в грошах і в натурі на потреби „Р. Ш.“ в Белзі, подаючи як причину те, що уділено вже дозволу філії „Просвіти“ в Сокалі перевести збірку на будову Народнього Дому в Сокалі.

В сокальському повіті незважаючи на обіцянки адм. влади і на інтервенції дальше забороняють влаштовувати якінебудь імпрези.

Вийшли з в'язниці

Разом з Зеноном Коссаком вийшли з бережанської в'язниці: мгр. Іван Самарик, Степан Скробач, Роман Рогожа, Іван Костюк, Андрій Медвідь, мгр. Сокульський, Богдан Біґус, Михайло Андрухович, Омелян Щербанюк, Ярослав Щербанюк, мгр. Іван Ошитко, Василь Шміґель, Микола Гошовський, Михайло Лялька, Андрій Грицишин і Гаран.

Дня 25. листопада ц. р. вийшли із Стрийської в'язниці Василь Маруняк і Ліна Вариводівна обидвоє з Долини.

Ревізія

Дня 30. листопада ц. р. двох постерункових із Соколова перевели основну ревізію особисту і в помешканні Михайла Дидина с. Миколи у Волі Задеревянській, шукаючи за зброєю. Наказу перевести ревізію не дали, мотивуючи тим, що ревізію перепровадили з наказу старости і що староста не дає затвердження.

Смерть українця в летунській катастрофі

В останній летунській катастрофі, яка мала місце з польським пасажирським літаком в Болгарії, згинув між іншими українець офіцер моряк Винник, родом з Долини. Його Батьки живуть в Долині, а одинока сестра сидить в слідчій в'язниці у Стрию. Правдоподібно тіло Покійного перевезуть на домагання Родини до Долини.

ВИСЕЛЕННЯ

Повітове староство в Скалаті своєю децизією з дня 26. листопада 1937. р. повідомило в дні 30 листопада ц. р. Качалубу Теодора — організатора Українбанку і секретаря філії „Просвіта“ в Скалаті — щоб він опустив Скалат і перенісся 30 км. поза граничну полосу до дня 1. грудня ц. р. — тобто даючи виселенцеві всего 24-години на полагодження своїх справ.

Теодор Качалуба — як організатор Українбанку — за неповний рік своєї праці, — поклав тривкі основи під розвій цієї інституції, та започаткував у цьому році акцію дрібної ощадности, яка прекрасно розвивалася, охоплюючи своїми розмірами цілий повіт! Слід зазначити, що дрібна ощадність мала бути зачатком нових кредитівок.

Скалатчина в особі п. Качалуби втратила на протяг 3-х літ солідного й ідейного працівника та громадянина.

Нам пишуть

ІЗ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ

СВЯТО БАЗАРУ В НАСТАСОВІ

Дня 22. листопада 1937. р. в читальні „Просвіти“ в Настасові відбувся Святочний Вечір в честь Поляглих під Базаром, улаштований Виділом читальні „Просвіти“ за допомогою місцевої молоді. Започатковано Свято повстанням з місць і однохвилинньою мовчанкою, після чого слідував реферат. Учасники Свята зложили наприкінці добровільні пожертви на допомогу Українським Інвалідам 8 зл. (вісім зл.).

Настасівська молодь зрозуміла завдання сучасної доби і вже не є такою, як була перед подією 30. січня 1936. р., коли то московські і жидівські наймити — ті, що працюють за юдин гріш, обкривавлений кров'ю нашого брата із Східної України, думали, що братньою кров'ю стримають похід Національної Ідеї... І. Ж.

ІЗ БІБРЕЧЧИНИ

СЕЛО СВЯТКУЄ РІЧНИЦЮ БАЗАРУ

Село Ятв'яги завдяки своїй енерґійній молоді піднесло на високий рівень свою культурно-освітню працю і йде завжди вперед, здобуваючи, щораз більші осяги, шанує святощі нашої традиції, кристалізує свої думки і переводить їх в чин. Як рік річно, так і цього року відсвятковано в нас Річницю Поляглих Героїв-Лицарів під „Базаром“. Дня 21. XI. в неділю в год. 4. вечером почали сходитися свідома молодь які старше громадянство до місцевої читальні Просвіти“, де відбулася Академія. Мала домівка виповнена глядачами по береги. По середині сцени могила з березовим хрестом, а на хресті в терновому вінку напис „Базар“ 21. XI. 1921. р.“. Над могилою національний і жалібний прапори. Слідує перша точка програми: Місцевий хор відспівав пісню „Коли ми вмирали“, дальше п. М. Трушак з'ясував коротко вагу і значення Базару для Українського Народу, вказуючи, що Базар є Українською Голгофтою, а від Голгофти до Воскресення ділить тільки три дні; дальше слідував гарно опрацьований реферат, що його відчитав п. М. Бурбела. Після реферату спільна деклямація „Базар“ (Я. Вовк, Я. Хандога, П. Турчин). В. Присяжний 9-літній хлопець прегарно віддеклямував вірш „Базар“, надрукований в „Народній Справі“. На закінчення програми пішла деклямація „У Річницю“, яку віддеклямував М. Беґа. По Академії місцевий „Аматорський Гурток“ під режисерою п. М. Лялюка дав виставу „Дві Сили“ — живий образ минулих подій.

Присутній.

ІЗ МИКОЛАЇВЩИНИ

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Листопадове свято в нашому районі відсвятковано цього року майже в кожному селі святочними сходинами. Одначе незабаром усі голови і секретарі читалень, „Кружків „Р. Ш.“ та інших товариств, (крім однієї Демні, яка „святкувала“ цей День забавою з танцями — та горілкою) дістали візвання до пов. старости в Жидачеві на 27. XI. 1937. в справі „ужондзеня нелеґальней академії“.

ЗАБОРОНА

Дня 20. XI. ц. р. постерунок поліції в Розвадові сконфіскував і знищив цілий траспорт молока, що його везла фіра із села Вериня і Розвадова до Р. М. в Дроговижі. На оправдання постерунок подав, що має таке припоручення від старости в Жидачеві. Крім того поліція ходить по стайнях пошкодованих людей, забирає „скіпці“, баньки та цідилка, бо мовляв „ствєрдзоним зостал бруд“. Жидачівський староста на інтервенцію відповів, що молоко в нелеґальний спосіб доставляється до централі.

Треба зазначити, що це вже другий такий факт.

Микита Корбокрут.

В ДЕНЬ МИХАЙЛА

Замісць на солодощі і лакітки з нагоди Ім'янин своїх „Михайла“, зложили на добродійні цілі дня 20. XI. ц. р.:

Босий Михайло	3.00 зл.
Гриців Михайло	2.00 „
Шаян Михайло	0.60 „
Крук Михайло	0.50 „
Демків Михайло	0.50 „
Капустяк Михайло	0.50 „
Чорнявський Михайло	0.50 „
Васьків Михайло	0.20 „
Навроцький Михайло	0.20 „
Разом:	8.00 зл.

Усі з Мшани к. Львова.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОЇ СТУД. ГРОМАДИ в ПОЗНАНІ.

Українська Студ. Громада в Познані задумує в ІІ-ому триместрі 1937-8 р. провадити власну харчівню для українського студентства, в якій рівночасно могли би діставати незаможні студенти безплатні обіди. Урухомлення такої харчівні вимагає вкладу більшої суми гроша, яким У. С. Г. не розпоряджає. Тому цією дорогою звертається до своїх бувших членів, щоби вони надсилали одноразові датки на згадану ціль. Адреса: Українська Студ. Громада, Познань 3, п. скр. 1013.

М. Крупська прес. реф. **Кіналь Василь** голова

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

А. Т.: За надіслані новинки щиро дякуємо. Просимо дописувати постійно.

М. Корфан: Дякуємо за статтейку. Надрукуємо при нагоді.

Гр. Триюда: Ваше спростування трохи скоротимо і надрукуємо в черг. числі.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Вп. Цвях Северин, Яструб. Заплачено до 20. червня ц. р.

Вп. Констанкевич Осип, Тер. Заплачено до 20. листопада ц. р.

Вп. Петришин Іван, Нос. Заплачено до 10. січня 1938 р.

Вп. Хрестик Юр., Дол. До кінця року належиться 60 гр.

Вп. Джурій Мих., Вільк. Пот. Заплачено до кінця року.

Вп. Юрків Мик., Род. Заплачено до кінця листопада ц. р.

Вп. Гринів Іван, Тер. Заплачено до половини листопада ц. р.

Вп. Бенець Іван, Мол. Заплачено до кінця червня ц. р.

Вп. Гнатюк Іван, Зав. Заплачено до 10. вересня ц. р.

Хв. Чит. „Просвіти", Шумляни. Довг виносить 1.65 зл.

Вп. Івасечко Мик., Ск. Часописи постійно висилаємо Вам і Вп. З. М. Ці три місяці Вам узнаємо. Передплата заплачена до 15. січня 1939. р.

Вп. Жунь Евген, Сок. Адресу справлено. До кінця року належиться 4.50 зл.

Вп. Окань Михайло, Пол. Гроші одержали ще 7. вересня ц. р. і від тоді шлемо часопис. Урґуйте в місц. уряді поштовім.

Хв. Чит. „Просвіти", Оз. Драму „Бл. С." можна набути в нас за надісланням 2.10 зл.

П. Т. Т-во „Молода Громада", Терн. До кінця року належиться 2.20 зл.

Вп. Романик Волод., Круп. Часопис висилаємо що-тижня. До кінця року належиться 1.90 зл.

Вп. Верещак Мих., Жер. Довжні 3.60 зл. Часопис здержуємо.

Вп. Зінковський Мих., Снят. До кінця року належиться 3.30 зл. Вп. А. С. хай пришле нам посвідки вплат.

Вп. Мричко Василь, Відень. Адресу змінили. „Напередодні" вислали.

Вп. Стасюк Семен, Угр. Заплачено до кінця року.

Вп. Бородайко Волод. Уст. З. Заплачено до 21. травня ц. р.

Вп. Кукіль Петро, Яр. Заплачено до кінця травня 1938. р.

Вп. Литвин Іван, Глуб. Вел. Заплачено до 21. листопада ц. р.

Вп. Пиндик Галя, Пог. Заплачено до половини лютня 1938. р.

Вп. Федорович Стефанія, Руд. Нащо прислані 11.80 зл.?

Вп. Андрейчук Вас., Сков. Передплата заплачена до половини грудня ц. р. і до цього часу слатимемо часопис.

Вп. Мгр. Федунків Мих, Бур. Заплачено до кінця жовтня ц. р.

Вп. Івашків Теод. Гр. Гроші одержали. Часопис висилаємо.

Вп. Мак Ліда, Кол. Заплачено до кінця лютня 1938. р.

Вп. Лапчак Евген, Ябл. До кінця року ще 3 зл.

Вп. Щебель Іван, Дуба. Заплачено до кінця січня 1938. р.

Вп. Трач Яр., Ол. Заплачено до кінця жовтня ц. р.

Вп. Цибрівський Ілько, Підс. Гроші одержали. Часопис висилаємо.

В АДМІНІСТРАЦІЇ „ГОЛОСУ" ЗЛОЖИЛИ:

На добродійні цілі:

Збірка на весіллі у п-тва Савицьких у Львові 10.50 зл.; Збірка на весіллі у п. Зоні Мазуркевич і п. Менцінського М. у Львові 13 зл.; Збірка на дансінґу Кооп. Студ. Вис. Шкіл „Торговельник" у Львові 16.67 зл.; З нагоди христин Олега с. Гриня і Рузі Пеленичків в Конюхові — зложили гості 4.50 зл.; Вп. Багнюк Дмитро, Берестечко 2 зл.; Збірка на христинах у І. Приступи в Корчмині 2.35 зл.; Вп. Горбачевський, хутір Діброва 5 зл.; Кооп. Студ. Вис. Торг. Шкіл „Торговельник" у Львові, дохід з дансінґу 10 зл.; Збірка в Баранчицях 1.50 зл.; Збірка на сходинах в честь Базару у Верб. 2.65 зл.; Громадянство Городенки в річницю Базару 15 зл.; Хв. Коп. „Сила" в Саджаві 10 зл.; В річницю Базару село Лип'е 2.04 зл.

На Українських Інвалідів:

Збірка на весіллі у п. Гарвата М. і Пиріг Марії в Гніздичеві 1.68 зл.; Збірка на весіллі у п. Павловського В. і п. Пиріг Кат. 1.50 зл.

Через недостачу місця дальший тяг вплат на різні цілі, як теж чорну листу шкідників часопису подамо в наступному числі „Голосу".

Усім, що несли мені моральну і матеріяльну опіку в часі мого перебування у в'язниці в Тернополі і Тарнові, складаю щиру подяку.

Мушка Богдан (б. політ. в'язень).

ХТО З УЧАСНИКІВ НАШИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ із І-го куріня ім. кн. Льва, другої сотні (Черевка), знає, де перебуває п. Еник чи Ендик, якого звали „Геник" — хай ласкаво подасть до Ред. „Голосу" для А. Б. Інші часописи просимо цей заклик передрукувати.

Українська Студентська Громада в Познані пошукує особи, яка б фахово займалася провадженням студентської харчівні. Винагорода після умови. Оферти з умовинами слати до 15. XII. на адресу: Українська Студ. Громада, Познань 3, п. скр. 1013.

Видає БОГДАН КРАВЦІВ. — Редагує Колегія. — За редакцію відповідає БОГДАН ЛОТОЦЬКИЙ. — Урядові години Редакції: від 10—13. Адміністрації від 8—15.

Друкарня Наукового Т-ва імени Шевченка у Львові, Чарнецького 26.